

**Høring – forslag til forbud mot medvirkning til
fjernspillvirksomhet i form av betalingsformidling for
fjernspill uten norsk tillatelse.**

**Høringssvar fra Interactive Promotion Media LTD
(IPM)/NorgesAutomaten.com**

1.0 Innledning

I dette høringssvaret vil Interactive Promotion Media Ltd (IPM) utrede hvilket syn selskapet har på regjeringens "forslag til forbud mot medvirkning til fjernspillvirksomhet i form av betalingsformidling for fjernspill uten norsk tillatelse". Vi vil samtidig legge frem alternative tiltak som vi mener vil begrense nordmenns muligheter til å få problemer knyttet til pengespill på internett.

1.1 Om IPM og NorgesAutomaten

NorgesAutomaten.com eies og drives av det engelske selskapet Interactive Promotion Media Ltd (IPM). NorgesAutomaten tilbyr nettbasert kasinospill, herunder roulette, blackjack og lignende bordspill, spilleautomater, samt poker.

IPM eier også SverigeAutomaten.com og DanmarksAutomaten.com (lanseres 2008) som drives etter samme prinsipper som NorgesAutomaten.com. IPM har også planer om å lansere tilsvarende nettsteder i andre markeder/land.

Vi har valgt, som det første nettbaserte spilleselskapet, å gi deler av våre inntekter tilbake til Norge. NorgesAutomaten samarbeider derfor med en rekke norske lag og foreninger. Vi vil at norsk idrett og kultur skal få et positivt økonomisk utbytte av vår virksomhet.

Som v r leverandør på spill, support og betalingsløsninger har vi valgt å samarbeide med CasinoEuro. CasinoEuro er en av de eldste og mest pålitelige leverandører av spill på nettet. Spillene og tjenestene som tilbys er lovregulert og kontrollert av myndigheter innen Den europeiske union. Selskapet som driver CasinoEuro er en del av en gruppe med mer enn førti års erfaring med spilltjenester.

CasinoEuro drives av Betsson Malta Ltd, og har lisens fra Lotteri- og spillmyndighetene på Malta i henhold til Remote Gaming Regulations (LN176/2004).

Betsson Malta Ltd. er et fullt eid datterselskap av Betsson AB, et svensk firma med mange års erfaring i spillebransjen. Betsson AB er registrert på den svenske børs (BETS-B) og har mer enn 100 personer ansatt.

1.2 Sammendrag

Som selskap med økonomisk vinning som ambisjon er IPM LTD positiv til lovforslaget. Vi tror at en innføring av lovforlaget ikke vil redusere v r omsetning – snarere tvert i mot. Dette begrunnes i at alternative betalingsløsninger i langt større grad vil tillate spill på kreditt, enn hva tilfellet er i dag hvor norske nettspillere nektes bruk av kredittkort når de bruker norske banker som transaksjonsinstitusjon.

Men – som et ansvarlig spillselskap kan vi ikke støtte forslaget. Lovforlaget vil ikke være noe godt bidrag i kampen mot spilleavhengighet. Snarere tvert i mot.

IPM forslår i stedet at det i samarbeid med spillbransjen utarbeides et felles sett med spilleregler – og at myndighetene derigjennom faktisk får mulighet til å øve både innflytelse og kontroll på norske borgeres nettspill. Myndighetene vil med dette også bidra til at nordmenn faktisk spiller innenfor tryggere omgivelser både med hensyn til spillets faktiske gjennomføring, men også i forhold til å sikre at transaksjoner foregår på en måte som er sikker for spilleren. Virkningen vil være motsatt dersom regjeringens forslag blir gjennomført.

Myndighetene bør også starte en utredning om en konsesjonsordning der seriøse selskap gis mulighet til å operere i det norske markedet, forutsatt at de følger visse spilleregler. I så måte støtter IPM Teknologirådets konklusjon gitt i deres rapport (http://teknologiradet.no/RTT_version5_pdf_Gn6wZ.pdf.file).

Nettspill i en konsesjonsordning vil dessuten kunne gi et betydelig bidrag til formåls-Norge eller andre samfunnsnyttige tiltak (se pkt 4.1)

2.0 Om bakgrunnen for forslaget

Problemer knyttet til nettspill er i følge tall fra Hjelpelinjen i stor grad knyttet til poker. Siden 2005 har det vært en kraftig nedgang i spill på nett, spesielt poker. Pokerboomen er over. Det har siden spilleautomater ble forbudt i Norge i juli 2007, vært en moderat økning i nettbasert automatspill.

En undersøkelse SINTEF Helse har gjort for Lotteri- og stiftelsestilsynet i februar og mars 2007, viser at antallet spilleavhengige da var det samme som for fem år siden. Undersøkelsen ble gjennomført før de tradisjonelle spilleautomatene ble fjernet og er en oppfølger av en tilsvarende kartlegging som ble gjort i 2002.t

Vi har også fått indikasjon på at det er undersøkelser som påviser en kraftig nedgang i antall spilleavhengige (en av disse forventes publisert i uke 8 2008).

Signalene er således klare på at problemene knyttet til spilleavhengig er på retur – og at problemene i liten grad er knyttet til spill på nett.

Vi har dog forståelse på at myndighetene vil forta grep overfor pokerspill på nettet – da dette i følge Hjelpelinjen det største problemet nå. Men vi mener – som vil forklare senere i dette svaret – at det finnes langt bedre og mer effektive tiltak enn det regjeringen nå har foreslått.

2.2 IPMs vurdering av bakgrunn og begrunnelse

Med bakgrunn i overstående samt dette dokumentets punkt 3.1 og 3.2, mener IPM at det ikke er strengt nødvendig, spesielt ikke ut fra allmenne hensyn, å gjennomføre forbudstiltak mot nordmenns muligheter til å spille på nett slik regjeringen foreslår. Det er dessuten naivt å tro at et slikt forbud i seg selv vil ha noen stor effekt blant dem som allerede er aktive nettspillere. Dersom myndighetenes faktiske begrunnelse for forslaget er å beskytte borgerne mot spilleavhengighet – så finnes det langt bedre og mindre restriktive alternativer. Forslaget er følgelig ikke egnet, nødvendig eller forholdsmessig.

Lovforslaget bryter også med den generelle rettsoppfatning i og med at (nett)spill er allment akseptert. Dette faktum gjør at forslaget virker som et overgrep mot norske borgers rett til å bestemme over egne penger.

Forslaget vil også av mange oppfattes som urimelig gitt det faktum at nettspill, sammenlignet med for eksempel alkoholsmisbruk og fedme, i liten grad kan oppfattes som noe stort folkehelseproblem. Samtidig vet vi at statens eget spillerselskap, Norsk Tipping, driver en virksomhet som i gigantisk omfang oppfordrer nordmenn til å spille. Tall fra hjelpelinjen viser dessuten at alt nettspill samlet ikke utgjør noe større problem enn hva statens egne spill levert gjennom Norsk tipping og Norsk Rikstoto gjør.

IPM mener med bakgrunn i dette punkts øvrige avsnitt, at lovforslaget IKKE er i samsvar med gjeldene EU-lov og rettspraksis mht tvingene allmenne hensyn, nødvendighet, forholdsmessighet og egnethet. Lovforslaget bidrar heller ikke til en konsekvent norsk spillpolitikk. IPM vil særskilt understreke at forslaget er svært uegnet til å nå målsettingene.

3.0 Kommentarer til selve forslaget – konsekvenser

Lovforlaget vil ikke være noe godt bidrag i kampen mot spilleavhengighet. Snarere tvert i mot.

Fra Teknologirådet:

”De mange omgåelsesmulighetene gjør effekten av et forbud mot betalingsformidling usikker. Enkelte spillere vil kanskje kunne oppfatte det som mer komplisert og risikofyllt å overføre penger til en tilbyder via en elektronisk lommebok, enn å bruke en proxy. I så fall kan forbudet ha en viss effekt. Men samtidig må det understrekes at dersom et betalingsforbud fører til økt bruk av elektroniske lommebøker kan dette skyve pengestrømmen fra betalingsnettverk som bank og finansinstitusjoner kontrollerer ut i virtuelle nettverk som er svært vanskelige å kontrollere.”

http://teknologiradet.no/RTT_versjon5_pdf_Gn6wZ.pdf.file

3.1 Borgernes sikkerhet

Lovforslaget vil i praksis medføre mindre kontroll for norske myndigheter i og med at de fjerner alle muligheter til innsyn i verdikjeden som omfatter fjernspill.

Forbudet kan lett omgås ved bruk av alternative løsninger. Nettpill er en milliardindustri og de fleste aktører tilbyr allerede i dag betalingsløsninger hvor man kan sette inn og ta ut penger uten at det er noen direkte forbindelse mellom norske banker og spillselskapet. Et forbud vil derfor føre til økt bruk av elektroniske lommebøker og skyve pengestrømmen i virtuelle nettverk utenfor offentlig kontroll. Dette vil kunne bidra til langt mer anarkistiske tilstander enn hva tilfellet er i dag, og norske borgere vil kunne bli gjenstand for svindel, samt andre uønskede effekter. Forslaget vil i så henseende bidra til at norske borgeres sikkerhet svekkes betraktelig, blant annet i forhold til pengetransaksjoner.

Det må forventes at mindre seriøse aktører vil trikse med kodene slik at norske banker ikke skal registrere at transaksjoner faktisk skjer til/fra en nettpillaktør.

Det er også sannsynlig at mange useriøse aktører vil tilby betalingsløsninger som er langt mer usikre enn hva tilfellet er med dagens ordninger.

I høringsbrevet spør departementet *”om det vil være hensiktsmessig om Lotteri- og Stiftelsestilsynet alternativt fører oversikt over hvilke fjernspillaktører som transaksjonene skal stoppes til og meddele disse til betalingsformidlerne”*.

IPM har prinsipielt ingen problemer med at LT fører en slik oversikt, men vi er tvilende til om LT faktisk klarer å ha en komplett oversikt. Konsekvensen av dette vil kunne bli at eventuelt nye og også mange useriøse aktører ikke vil bli rapportert og disse derfor vil kunne operere som i dag. Denne ordningen vil da være tilfeldig og ramme skjevt.

3.2 Spilleavhengighet

Forslaget vil kun i en meget begrenset grad redusere rekruttering av nettspillere. For de som allerede spiller på nett vil forslaget ha minimal effekt med tanke på begrensning av spill, mens beskyttelsesnivået for norske borgere i praksis reduseres kraftig.

For problemspillere vil forslaget kunne ha en svært negativ virkning. I praksis vil dagens velfungerende forbud mot bruk av kredittkort bli opphevet. Vi vet at en rekke internasjonale finans- og bankinstitusjoner vil være hissige på å tilby sine tjenester overfor norske spillere dersom regjeringens forslag blir innført, og vi vet også at de samme institusjonene er svært villige til å tilby forskjellige kredittmuligheter, herunder bruk av kredittkort, kortsiktige forbrukslån med skyhøye renter og kontokreditt. Dette vil utvilsomt føre til at mange av de som i dag sliter med spillproblemer vil ble enda mer utsatt som en direkte konsekvens av en innføring av lovendringene regjeringen legger opp til

Dersom regjeringens forslag blir vedtatt vil det etter all sannsynlighet bringe Norge inn i en ny og langvarig juridisk prosess, noe som i praksis vil forhindre innføring av effektive tiltak for å sikre at nordmenns gevinstspill på internett foregår innenfor sikre og ansvarlige rammer (se også punkt 2.2).

4.0 IPMs/NorgesAutomatens forslag

Teknologirådet:

”Hvis hovedformålet med regulering er å begrense spilleavhengighet, må det imidlertid godtgjøres at legalisering av spill, med streng overvåking av spillmarkedet, er bedre egnet til å forbygge spilleavhengighet enn et forbud. Engelske myndigheter er av en slik oppfatning, men systemet er for nytt til at de har konkrete erfaringer å vise til.”

Med så mye usikkerhet knyttet til effekten av dette forslaget vil IPM på det sterkeste anbefale KKD å trekke forslaget, subsidiert oppfordrer IPM Stortinget til å gå i mot forslaget. I stedet ønsker IPM at myndighetene snarest kommer i dialog med nettspillselskapene som opererer i det norske markedet i dag og gjennom dialog sikre at nettspill som norske borgere deltar i foregår innen akseptable rammer.

Blant de serøse nettspilltilbyderne er det i dag stor vilje til å forplikte seg opp mot et strengt felles regelverk. Det vil derfor være bedre å arbeide for at flest mulig spillselskap forplikter seg til å drifte innenfor strengere og definerte rammer – enn å iverksette et forbud som i beste fall kan ha en liten begrensende virkning i forhold til

rekruttering, men som i verste fall vil ha svært skadelige konsekvenser for problemspillerne, som jo er de lovforslaget er ment å beskytte.

IPM mener bestemt at myndighetene må utrede mulighetene med et lisenssystem. En lisensordning - der kun nettspillselskaper som drifter etter klart bestemte vilkår vil kunne få lisens - vil være den klart beste måten myndighetene kan få reell kontroll med nordmenns nettspill på.

I rapporten "Regulering av pengespill på internett" konkluderer Teknologirådet med at "Et lisenssystem kan gi bedre oversikt over omfang av og innretning på nettspill enn filtrering og betalingsforbud. Lisenskravene kan utformes så strengt myndighetene ønsker, og det kan etableres strenge kontrollrutiner. Lisenskravene kan omfatte en avgift som avsettes til kultur- og idrettsformål."

"Et lisenssystem vil bryte med norske tradisjoner for regulering av pengespill, men vil kunne gi bedre kontroll med den spillingen som faktisk foregår", Jon Fixdal, prosjektleder Teknologirådet (<http://www.teknologiradet.no/FullStory.aspx?m=215>).

September 2007 innførte engelske myndigheter et lisenssystem der nettspill er tillatt, men regulert ved at tilbydere av nettspill må ha en lisens utstedt av myndighetene. For og få lisens må tilbyderne tilfredsstille en rekke krav utformet for blant annet å begrense omfanget av spill, fange opp uheldig spilleatferd, verifisere spilleres identitet og alder, og opplyse om farene for spilleavhengighet. Lisenskravene er rettet mot både spillselskapene og nøkkelpersonell i disse. Et kontrollsystem er etablert for å vurdere om lisensvilkårene overholdes. Ved mislighold kan bøter ilegges, kravene skjerpes, eller lisens inndras.

4.1 Konkrete forslag til tiltak

IPM foreslår følgende konkrete tiltak som spillselskapene etter avtale med norske myndighet skal forplikte seg til:

- Maksimumsgrense (default) for tap (innskudd minus uttatt gevinst) satt til NOK 16.000 (€2000) pr uke
 - Denne grensen kan etter spillerens ønske senkes. Dersom spilleren ønsker å senke maksimumsgrensen skal dette skje umiddelbart.
- Nettspillstedene stenges for alt spill mellom kl 0200 og kl 0600
- Spillselskapene forplikter seg til å tydelig vise nummeret til Hjelpelinjen på nettstedets forside og utloggingsside.
- Alle spillselskap forplikter seg til å avsette 1 prosent av innsatte midler/deposits (fra norske spillere til spillkonti hos spillselskapet) til et fond for arbeid mot spilleavhengighet, samt forskning på nettspill.
- 5 prosent av spillselskapenes gevinst (innspilte penger minus gevinster til spillere, samt valutakostnader) settes av til et fond øremerket miljøtiltak (med dette forsterkes Norsk Tippings rolle som dét spillselskapet som opererer til støtte for norsk idrett og kultur).

Tiltakene nevnt over bør gis i forskrifts form og hjemles i norsk spillovgivning. De spillselskap som innfører nevnte tiltak og som drifter deretter, skal få et "godkjentstempel" til bruk på sine nettsider. Samtidig bør myndighetene og lotteritilsynet til enhver tid ha oppdatert og offentlig tilgjengelig informasjon om hvilke selskap som er "godkjent/autorisert". For øvrig kan selskapene drifte etter samme regler som i dag.

Vi tror autorisasjonen/godkjentstempelet i seg selv vil være nok til at de "godkjente" selskap vil bli foretrukket av norske spillere. Man kan her tenke seg å forby banktransaksjoner til/fra selskap som ikke er "godkjent", men pga de kredittmuligheter som vil oppstå som en konsekvens av alternative betalingsformidlingsløsninger (som er nevnt tidligere i dette høringssvaret) mener vi bestemt at norske borgere vil være bedre beskyttet uten et slikt forbud.

Dersom "godkjentstempelet" i seg selv ikke er nok til at de "godkjente" spillselskapene blir foretrukket bør det vurderes om disse selskapene skal få andre markedmessige fordeler.

Dersom overnevnte tiltak gjennomføres vil Norge langt på vei sette ny standard internasjonalt med hensyn til regulering og kontroll av nettspill. Med få unntak vil

Norge være eneste landet som virkelig GJØR noe for å regulere den faktiske utøvelsen av pengespill på internett.

Bjørn Grene (sign)

Country Manager

Interactive Promotion Media Ltd

